

Grise født næste dag kræver ekstra hjælp

Thorup, Flemming; Müller, Rikke Louise Wedel; Hansen, Christian Fink

Published in:
Svin

Publication date:
2012

Document version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):
Thorup, F., Müller, R. L. W., & Hansen, C. F. (2012). Grise født næste dag kræver ekstra hjælp. *Svin*, (4), 35.

at hente i genomisk selektion.

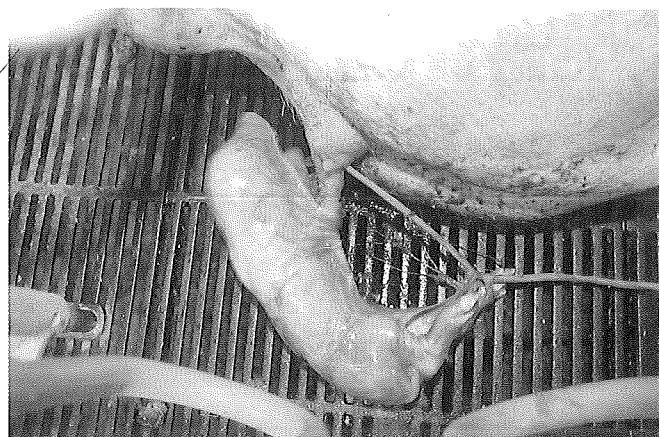
Stadig mange spørgsmål

Der er endnu mange uafklarede spørgsmål omkring genomisk selektion, som vi arbejder på at få besvaret. Spørgsmål som, 'hvilke dyr skal vi dna-teste?', kan vi ikke få meget hjælp til at besvare fra universiteterne endnu. Derfor har vi - sammen med forskerne i Foulum - udviklet et unikt simuleringsværktøj, der kan forudsige konsekvenserne af, hvilke dyr vi vælger. Det skal hjælpe os med at vælge de rigtige dyr til dna-test og forhåbentligt give lidt mere avlsfremgang.

'Kan genomisk selektion åbne mulighed for nye avlsmaal?' Det arbejder vi også sammen med Foulum om at kunne besvare. Vi samler data ind om moderegenskaber og holdbarhed fra krydsningssoer i håbet om at kunne bruge det i fremtidens avlsmaal ved hjælp af genomisk selektion. Måske bliver det endda muligt at avle for renracede dyr, der giver mere krydsningsfrodighed.

Alt i alt er vi kommet rigtig langt med genomisk selektion, og resultatet vil inden for en kort årrække kunne ses på staldgangene. Men vi arbejder stadig på at optimere og finde nye veje til at lave endnu bedre avlsdyr.

Udviklingen af genomisk selektion i DanAvl er foregået i et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Foulum og Videncenter for Svineproduktion og er støttet af Fødevareministeriet under GUDP-ordningen.

Hov, der kom lige en gris mere. Fødes den mere end 18 timer efter soen startede med at fare, bør den flyttes til en anden so, der er ved at fare for at sikre, at den får råmælk. Foto: Jens Tønnesen

Grise født næste dag kræver ekstra hjælp

Konklusion

Grise, der fødes længe efter, at soen ser ud til at være færdig med at fare, er tit både levendefødte og levedygtige. De fleste grise kan sikre sig råmælk hos soen. Hvis grisen fødes mere end 18 timer efter, at soen er gået i gang med at fare, eller hvis den sent fødte gris fødes i et kuld med mere end 18 levende grise, bør grisen for en sikkerhed flyttes til en so, der har faret senere, eller som er i gang med at fare. Det vil sikre, at grisen får råmælk.

Af dyrlæge Flemming Thorup, VSP, agronom Rikke Louise Wedel Müller og lektor Christian Fink Hansen, KU-LIFE

Morgenens kuldudjævning er overstået. Du går ned ad staldgangen og glæder dig over sunde søer og pattegrise. Så opdager du en levende, våd nyfødt pattegris i et færdigudjævnet kuld.

Det er ikke første gang, at du tror, en so er færdig med at fare, og så får den lige en ekstra gris dagen efter.

Sent fødte grise

Vi fulgte faringerne, da 27 søer fødte 455 grise. Når grisene var 24 timer gamle, blev de blodprøvet, og mængden af opta-

get råmælksantistof blev målt. Overlevelsen blev fulgt frem til fravæning.

Syv af de 455 grise (1,5 pct.) blev født mere end 10 timer efter start på faring, og de var alle levendefødte. Disse grise var født efter, at soen havde givet råmælk til et stigende antal grise i mindst 10 timer. Efter 10 timer er antistofindholdet i råmælken halveret.

De syv sent fødte grise blev født af tre af de 27 søer. I dette lille materiale svarer det til, at 11 procent af søerne fik sent fødte grise. Én so fødte 12 grise i løbet af syv timer. Herefter holdt den pause i fem timer, før den af sig selv gik i gang igen og fødte fem grise mere i løbet af fem timer. Denne so med fem sent fødte grise fylder meget i denne artikel.

Får de sent fødte grise råmælk?

Kun én af de syv grise havde for lidt antistof i blodet. Den var født 20 timer efter første gris som gris nr. 18. Den døde efter fem dage. Grisen har altså fået mælk nok til at overleve, men der var for lidt råmælksantistof i mælken, da grisen blev født, så grisen er død af mangel på immunitet

overfor infektioner. Det tager ofte nogle dage, før en infektion slår en gris ihjel.

To grise havde et lavt niveau af antistoffer. De var født af to søer som nummer 20 og 21, henholdsvis 20 og 13 timer efter faringsstart. Begge disse grise overlevede. De sidste fire fødte grise havde et normalt niveau af antistoffer. En af disse blev klemt efter to dage. Disse fire grise var født inden 18 timer efter start på faringen og født i kuld med mindre end 18 grise.

Projektet har fået tilskud fra Svineavgiftsfonden samt EU og Fødevareministeriets

IGG

Optagelse af råmælksantistoffer (IGG) vurderes således:

IGG mindre end 10: For lidt antistof til at overleve

IGG mellem 10 og 20: Lavt niveau af antistoffer. Grisen har forhøjet risiko for at dø

IGG mellem 20 og 40: Normalt niveau af antistoffer. Grisen har normal overlevelse

IGG højere end 40: Højt niveau af antistoffer. Grisen dør ikke før fravæning

Gennemsnit af IGG for undersøgelsen lå på 32 gram/liter

Genomisk selektion vil give avlsfremgangen et boost på omkring 20 procent - hvilket svarer til to kr. mere pr. slagtesvin pr. år. Foto: Jens Tønnesen